

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 22 Din 11.01.2017

Dosar nr: 380/2016

Petiția nr: 3371/30.05.2016

Petent:

Reclamat: Instituția Primarului Miercurea Ciuc

Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. – Direcția Regională de Drumuri și Poduri Brașov

Obiect: indicatoarele rutiere de orientare sunt redactate doar în limba română

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

1.1.1.,

1.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

1.2.1. Instituția Primarului Miercurea Ciuc,

1.2.2. Direcția Regională Drumuri și Poduri Brașov,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul sesizează asupra încălcării prevederilor H.G. 1206/2001 în sensul că plăcuțele de orientare din Miercurea Ciuc cuprind doar denumirea în limba română a localităților.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin intermediul citației cu nr. 4510/26.07.2016 au fost citate părțile, pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 23.08.2016, la sediul CNCD. La termen, părțile nu s-au prezentat.

3.3. Punctele de vedere formulate de către părțile reclamate au fost comunicate petentului prin adresa nr. 5312/09.09.2016, fiind acordat un termen pentru concluzii scrise.

3.4. Prin adresa nr. 5820/03.10.2016 sunt înregistrate concluziile scrise formulate de către petent.

3.5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul susține că, la data întocmirii sesizării, indicatoarele rutiere de orientare din Municipiul Miercurea Ciuc sunt inscripționate doar în limba română .

4.1.2. Petentul invocă în susținerea memoriului său prevederile art. 4 alin. (1) din H.G. nr. 1206/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală, cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001: „ În localitățile în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor se va asigura inscripționarea denumirii localității și în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective.”

4.1.3. Prin hotărârea nr.545 din 24.09.2014 a C.N.C.D., cu privire la semnele de circulație pe raza municipiului Miercurea Ciuc, inscripționate mai întâi în limba maghiară și după aceea în limba română, constată că, pe baza acestei prevederi legale, "prin urmare, indicatoarele rutiere trebuie inscripționate mai întâi în limba română și apoi în limba maghiară (maternă)".

4.1.4. Contrar celor stabilite hotărârea menționată anterior, la data prezentă, pe raza municipiului Miercurea Ciuc petentul a luat la cunoștință următoarele indicatoare rutiere (în nr. total de 19 (nouăsprezece)), care sunt inscripționate exclusiv în limba română, inscripționarea în limba maghiară lipsind în totalitate, deși ponderea etnicilor maghiari din municipiu este de peste 86%, conform datelor oficiale de recensământ.

4.1.5. La sensul giratoriu la intersecția dintre străzile Harghita și Uzina Electrică, un nr. de cinci indicatoare rutiere (anexa 1.1-1.5) - pe strada Harghita, spre ieșirea din localitate, în fața Fabricii de Bere Ciuc, una, chiar înainte de ieșire, încă una, și după ieșirea din localitate, încă una (anexa 1.6-1.8). La intersecția străzii Sălciei cu E578, una (anexa 1.9). La intersecția str. Lunca Mare cu E578, în sensul giratoriu, una (anexa 1.10). Pe E578, str. Brașovului, aproape de stația de benzină Lukoil, una, chiar în față de stația de benzină Lukoil. Pe E578, str. Brașovului, spre ieșirea din oraș, pe ambele sensuri ale drumului internațional, șase (anexa 1.13-1.19). Pe raza municipiului, pe E578 existând posibilitatea de a fi și alte indicatoare, nesesizate de către subsemnatul.

4.1.6. Petentul, având limba maternă maghiară, și asta declarând și la recensământ, cetățean român, consider (exact ca și petentul petiției nr. 4268/20.06.2014) că sunt încălcate prevederile art. 16 ale Constituției: "Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări". Solicită să se constate existența unei fapte de discriminare.

4.1.7. Prin concluziile scrise formulate, depuse cu mult peste termenul de 10 zile indicat, documentația fiind recepționată la data de 12.08.2016, iar acestea fiind transmise prin e-mail la data de 30.09.2016, petentul arată faptul că H.G. nr.1206/2001 nu prevede în mod explicit o diferențiere între indicatoarele rutiere de la intrare și ieșire în localitate și indicatoare rutiere de orientare. Nu face nici o restricție în acest sens, Hotărârea nr.545 din 24.09.2014 al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării stabilind corect că prevederile H.G. nr.1206/2001 se aplică corespunzător pentru toate indicatoarele rutiere conținând denumiri de localitate pe raza administrativ teritorială a localității în cauză. Petentul apreciază faptul că primarul este cel care este răspunzător pentru aplicarea inscripționării bilingve pe toate indicatoarele rutiere precizate. În final, petentul arată faptul că orice inscripționare rutieră de orientare conține text administrativ și este de uz curent pentru populație, și cum peste 85% din populația municipiului Miercurea Ciuc s-a declarat de etnie maghiară la ultimul recensământ, această prevedere a Cartei e aplicabilă în cauză.

4.2. Susținerile Instituției Primarului Municipiului Miercurea-Ciuc

4.2.1. Potrivit dispozițiilor H.G. nr. 1206/2001 în cazul în care cetățenii, aparținând unei minorități naționale, au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, inscripționarea tăblițelor se va realiza și în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective, iar responsabilitatea inscripționării și confecționării tăblițelor revine primarului localității, așa cum rezultă din dispozițiile art. 11 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1206/2001.

4.2.2. Partea reclamată consideră că au fost respectate prevederile legale, indicatoarele rutiere de pe raza municipiului Miercurea-Ciuc fiind inscripționate corespunzător. Referitor la cele

indicate de petent, arată faptul că inscripționarea acestora nu intră în sarcina primarului. Sectoarele de drum pe care se află indicatoarele la care face referire petentul, nu fac parte din domeniul public al Consiliului Local al Municipiului Miercurea-Ciuc, deoarece acestea au fost predate în administrare către Ministerul Transporturilor în baza unui protocol încheiat între Consiliul Local al Municipiului Miercurea-Ciuc și Ministerul Transporturilor. Acest protocol a fost încheiat între cele două părți în scopul punerii în aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 850/13.08.2008 care prevede preluarea unor sectoare de drumuri naționale, aflate în domeniul public al statului din administrarea Consiliului Local al Municipiului Miercurea-Ciuc, județul Harghita, în administrarea Ministerului Transporturilor, în vederea realizării de către Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România S.A. a activităților de interes național în domeniul administrării drumurilor naționale.

4.2.3. În protocolul mai sus amintit sunt predate în administrare către Ministerul Transporturilor și sectoarele de drum național DN 12, E578 cu lungimea totală de 9,3 km, sectoare de drum pe care sunt amplasate indicatoarele rutiere în cauză.

4.2.4. În anexa Nr. 1 al Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Miercurea-Ciuc cu Nr. 142/2006 privind darea unor sectoare din drumul național și european aflate în intravilanul municipiului Miercurea-Ciuc, din administrarea Consiliului Local în administrarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale S.A., este cuprins și sectorul de Drum european E 578 (DN 12).

4.2.5. În concluzie arată faptul că primarul municipiului Miercurea-Ciuc nu este responsabil pentru fapta de discriminare sesizată, sectorul de drum nefiind în administrarea instituției, fiind administrat de Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale S.A.

4.3. Susținerile Direcției Regionale Drumuri și Poduri Brașov

4.3.1 Prin Adresa înregistrată la C.N.C.D. sub nr. 4814/10.08.2016, Direcția Regională Drumuri și Poduri Brașov a trimis un punct de vedere cu privire la aspectele sesizate

4.3.2. Potrivit Proiectului nr. 552/2009 - SEMNALIZARE ORIZONTALA SI VERTICALA DN 12 - km 42+600 - km 103+479 inclus in Programul VI de reabilitare a drumurilor naționale - Detalii de execuție, este prevăzută înscrierea bilingva - romana/maghiara - doar pe indicatoarele ce marchează intrarea si ieșirea din localitatea Miercurea Ciuc. Acest aspect este indicat si de art. 4, alin. (1) din H.G. nr. 1206/2001: „ *In localitățile in care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor se va asigura inscripționarea denumirii localității si in limba materna a cetățenilor aparținând minorității respective.*”

4.3.3. Având in vedere ca petiția face referire la indicatoare de orientare, iar acestea sunt inscripționate in limba romana conform Proiectului nr. 552/2009 - SEMNALIZARE ORIZONTALA SI VERTICALA DN 12 - km 42+600 - km 103+479, subliniază faptul ca Direcția Regionala de Drumuri si Poduri Brașov in calitate de administrator al DN 12 (E 578), a respectat întocmai proiectul de execuție, executând indicatoarele de intrare si ieșire din localitate Miercurea-Ciuc atât in limba română cat si limba maghiara, iar indicatoarele rutiere de orientare doar in limba română fără a eluda prevederile legale si fără intenția de discriminare a cetățenilor aparținând minorității naționale maghiare locuitori ai localității Miercurea-Ciuc.

4.3.4. Proiectul de semnalizare mai sus amintit, este realizat cu aprobarea Inspectoratului Județean de Politie in sa, așa cum reiese si din textul de lege al HG nr. 1206/2001 obligația de realizare bilingva a indicatoarelor ii incuba Primăriei. Anexează in copie extras din Proiectul nr. 552/2009 - SEMNALIZARE ORIZONTALA SI VERTICALA DN 12 - km 42+600 - km 103+479

V. Motivele de fapt și de drept

5.2. În drept, analizând faptele reținute în petiție, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea

discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

5.3. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.**

5.4. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

- Existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)
- Existența unui criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*
- Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;
- Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel, Colegiul director trebuie să analizeze din mijloacele de probă și înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură se poate reține un raport de cauzalitate direct sau indirect între faptele imputate și criteriile invocate în cauză (limbă și etnie).

5.5. Colegiul reține prevederile art. 4, alin. 1 din HG nr. 1206/2001 raportat la justificarea părții reclamate care arată faptul că în cazul în care cetățenii, aparținând unei minorități naționale, au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, inscripționarea tăblițelor se va realiza și în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective, iar responsabilitatea inscripționării și confecționării tăblițelor revine primarului localității, așa cum rezultă din dispozițiile art. 11 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1206/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală, cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001.

5.6. Cu toate acestea Colegiul apreciază faptul că s-a încălcat dreptul petentului de a utiliza limba maternă reiterând prevederile din **Legea nr. 215 din 23 aprilie 2001 (Legea administrației publice locale)** conform cărora „*În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând minorităților naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice aflate în subordinea acestora, precum și serviciile publice deconcentrate asigură folosirea, în raporturile cu aceștia, și a limbii materne, în conformitate cu prevederile Constituției, ale prezentei legi și ale tratatelor internaționale la care România este parte (art. 17) precum și ale art. 90, alin 4 care prevede Autoritățile administrației publice locale vor asigura inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor, precum și afișarea anunțurilor de*

interes public și în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective, în condițiile prevăzute la alin. (2).

5.7. Colegiul director urmează a se raporta la prevederile art. 11, par. 3 al Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg la 1 februarie 1995, ratificată de România prin Legea nr. 33 din 29 aprilie 1995, articol care prevede *În ariile locuite în mod tradițional de un număr substanțial de persoane aparținând unei minorități naționale, părțile vor depune eforturi, în cadrul sistemului lor legal, inclusiv, atunci când este cazul, în cadrul acordurilor încheiate cu alte state, și ținând seama de condițiile lor specifice, pentru expunerea denumirilor locale traditionale, a denumirilor strazilor și a altor indicații topografice destinate publicului, deopotrivă în limba minoritara, acolo unde exista o cerere suficienta pentru astfel de indicații.*

Având în vedere situația analizată și recunoașterea dreptului petentului la exercitarea limbii materne coroborat cu art. 120 din Constituție care prevede la lit.b faptul că "în unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere semnificativă se asigură folosirea limbii minorității naționale respective în scris și oral în relațiile cu **autoritățile administrației publice locale** și cu serviciile publice deconcentrate, în condițiile prevăzute de legea organică", Colegiul reține incidența prevederilor art. 2 alin. 1 coroborat cu prevederile art. 10 lit h) din OG nr. 137/2000 republicată.

În raport de cele mai sus menționate, în lipsa unor reglementări interne, respectiv a unor norme de aplicare, autoritățile nu pot pune în aplicare Convenția cadru pentru protecția minorităților, respectiv ale art. 4, se recomandă Guvernului României să ia măsurile necesare pentru reglementarea situației.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin. 1, art. 10 lit. h) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;
3. O copie a hotărârii se va comunica Guvernului României.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

Data redactării: 16.01.2017

M/R – T.B./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.